

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Andreas Hagnell, Christin Thulin
Avdelningen för Juridik
Anna Isberg

Klimat- och näringslivsdepartementet

Genomförande av bestämmelser i förnybart-direktivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) instämmer i behovet av mer effektiva tillståndprocesser för energiproduktion och andra insatser för industriell konkurrenskraft och samhällelig resiliens.
- SKR framhåller behovet av utrymme för demokratiska processer och kommuners planeringsansvar för fungerande lösningar som är acceptabla även ur medborgarperspektiv. Beslut måste också baseras på ett nationellt hushållningsperspektiv, vilket förutsätter statlig vägledning och nationella prioriteringar av och mellan olika intressen.
- Kommunernas ökade kostnader för de skärpta tidsfristerna för besked samt ökad uppgiftslämning behöver regleras enligt finansieringsprincipen.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

SKR instämmer i behovet av såväl ökad energiproduktion som ökad mineralutvinning inom Sverige för att möjliggöra industrins omställning och stärkt resiliens inom Sverige och EU.

Det måste dock ges utrymme för demokratiska processer och kommuners planeringsansvar för fungerande lösningar som är acceptabla även ur medborgarperspektiv. Det är också viktigt att det på ett övergripande plan görs en bedömning av vad som ska prioriteras ur ett hushållningsperspektiv, vilket förutsätter statlig vägledning och nationella prioriteringar av och mellan olika intressen.

SKR ser positivt på flera av förslagen, såsom behovet av ett bättre underlag inför avgränsningssamråd och tillstyrker att miljöbedömningen avseende

ett projekt bara ska behöva göras en gång även när det krävs enligt flera lagstiftningar.

Förslagen om korta tidsfrister innebär dock påfrestningar för kommuner och andra myndigheter vilket behöver hanteras på flera sätt. Sverige bör därför använda den flexibilitet som finns i direktivet och inte överimplementera krav. Vid de statliga myndigheternas handläggning av ärenden måste kommunerna ges tillräcklig tid och underlag för beslut som kräver behandling i kommunfullmäktige eller kommunal nämnd.

Handläggnings- och beslutstider på cirka en månad eller kortare förutsätter att ärendena kan hanteras på delegation i kommunen och därmed inte lyfts till politisk nämnd. För att möjliggöra beslut i nämnd avseende ärenden av mer principiell beskaffenhet, såsom krävs enligt kommunallagen, behöver det framgå av författningstexten eller författningskommentaren att dessa situationer kan utgöra sådana synnerliga skäl att längre tid kan godtas.

Förslaget om ett tyst godkännande efter fyra veckor för solenergianläggningar är problematiskt och riskerar att påverka myndigheternas arbete i övrigt, särskilt när det bara ska gälla en viss typ av ärenden.

Kommunerna kommer enligt förslaget att behöva prioritera vissa ärenden, vilket kan gå ut över annan handläggning. I konsekvensbedömningen anges att de skärpta tidsfristerna för beslut sannolikt kommer att innebära ökade kostnader för kommunerna. SKR anser att detta medför att finansieringsprincipen blir tillämplig och att de extra kostnaderna därför behöver regleras.

SKR vill framhålla att arbetet med de statistikuppgifter som kommunerna ska leverera som en följd av bemyndigandena i 8 § i förnybartförordningen leder till kostnader som behöver finansieras.

Även frågor om framtagande av digital vägledning och framför allt digitala möjligheter till ansökan och anmälan enligt § 7 i förnybartförordningen kan påverka kommunerna som har olika förutsättningar för och kommit olika långt med det arbetet. Här kommer Naturvårdsverkets arbete med digitala ansökningar bli viktigt och det är önskvärt att Naturvårdsverket inom ramen för sin tillsynsvägledning kommer med vägledning som kommunerna kan använda på sin webb för att uppfylla kraven. Även kostnader för dessa uppgifter behöver finansieras enligt finansieringsprincipen.

Sveriges Kommuner och Regioner

Palle Lundberg
Verkställande direktör

Patrik Jakobsson
Avdelningschef